

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นต่อ การแสดงความกตัญญูทวดเวทีที่พึงกระทำต่อมารดาบิดา
ของนักเรียนโรงเรียนตะพานหิน อำเภอตะพานหิน จังหวัดพิจิตร ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการ
ดำเนินการวิจัยตามลำดับ ๕ ขั้นตอนดังนี้

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

๓.๒ ประชากรกลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

๓.๓ เครื่องมือการวิจัย

๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล

๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method) ทั้งการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เก็บข้อมูลเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถาม จำนวน ๒๗๗ ชุด และการวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๓.๒ ประชากรกลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

๓.๒.๑ ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร (Population) ได้แก่ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ชั้นปีที่ ๔ - ๖ โรงเรียน
ตะพานหิน อำเภอตะพานหิน จังหวัดพิจิตร ซึ่งมีจำนวน ๘๕๕^๑ คน

กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) และวิธีการ
สุ่มกลุ่มตัวอย่าง (Sampline) ดังนี้

ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปี
ที่ ๔ - ๖ โรงเรียนตะพานหิน อำเภอตะพานหิน จังหวัดพิจิตร จำนวน ๒๗๗^๒ คน โดยมีการกำหนด

^๑ งานเทคโนโลยีสารสนเทศ , จำนวนนักเรียนโรงเรียนตะพานหิน , ประจำปี ๒๕๕๗,(เอกสารอัด
สำเนา)

^๒ ธานินทร์ ศิลป์จารุ, การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS, หน้า ๔๕.

ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากสูตรของ แครชี่และมอร์แกน ซึ่งใช้ระดับความ คลาดเคลื่อน ที่ ๐.๐๕
ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

โดย N = จำนวนประชากรทั้งหมด
e = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้
n = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรทั้งหมด ๘๙๙ คน เมื่อแทนค่าในสูตรจะได้ดังนี้

$$n = \frac{899}{1 + 3.247(0.05)^2}$$

$$n = \frac{899}{1 + 2.247}$$

$$n = \frac{899}{3.247}$$

$$n = 276.87$$

เพราะฉะนั้นจำนวนกลุ่มตัวอย่าง เท่ากับ ๒๗๗ คน^๓

วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง (Sampling) การสุ่มกลุ่มตัวอย่างใช้หลักการสุ่มแบบ แบ่ง
ชั้น ประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้

กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างเป็นส่วน โดยพิจารณาจากจำนวนประชากร
เพื่อให้ได้ข้อมูลมีลักษณะกระจาย ให้สัมพันธ์กับสัดส่วนของประชากร โดยทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น
(Stratified random sampling) โดยใช้ระดับชั้น เป็นระดับในการสุ่มกลุ่มตัวอย่างอย่างเป็นสัดส่วน
โดยใช้สูตร ดังนี้

$$\text{จำนวนตัวอย่างในแต่ละชั้น} = \frac{\text{จำนวนตัวอย่างทั้งหมด} \times \text{จำนวนประชากรในแต่ละชั้น}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}}$$

^๓ ธานีรินทร์ ศิลป์จารุ , การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS, พิมพ์ครั้งที่ ๕
(กรุงเทพมหานคร : บิสนิเนสอาร์แอนด์คิ, ๒๕๕๑), หน้า ๔๕.

จากสูตรจะได้ประชากรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในแต่ละชั้นของประชากรในโรงเรียน

ตะพานหิน รวม ๒๗๗ คน

ตารางที่ ๓.๑ จำนวนประชากรแต่ละชั้นเรียน

ระดับชั้น	ประชากรทั้งหมด	กลุ่มประชากร
มัธยมปีที่ ๔/๑	๓๕	๑๑
มัธยมปีที่ ๔/๒	๓๓	๑๐
มัธยมปีที่ ๔/๓	๓๖	๑๑
มัธยมปีที่ ๔/๔	๓๕	๑๑
มัธยมปีที่ ๔/๕	๓๖	๑๑
มัธยมปีที่ ๔/๖	๓๕	๑๑
มัธยมปีที่ ๔/๗	๒๕	๕
มัธยมปีที่ ๔/๘	๒๖	๘
รวม	๒๖๕	๘๒
มัธยมปีที่ ๕/๑	๔๖	๑๔
มัธยมปีที่ ๕/๒	๔๕	๑๔
มัธยมปีที่ ๕/๓	๔๖	๑๔
มัธยมปีที่ ๕/๔	๔๕	๑๔
มัธยมปีที่ ๕/๕	๔๓	๑๓
มัธยมปีที่ ๕/๖	๒๕	๕
มัธยมปีที่ ๕/๗	๔๒	๑๓
มัธยมปีที่ ๕/๘	๓๔	๑๐
รวม	๓๓๐	๑๐๑
มัธยมปีที่ ๖/๑	๓๗	๑๑
มัธยมปีที่ ๖/๒	๓๖	๑๑
มัธยมปีที่ ๖/๓	๓๕	๑๒
มัธยมปีที่ ๖/๔	๔๑	๑๓

มัธยมปีที่ ๖/๕	๔๑	๑๓
มัธยมปีที่ ๖/๖	๓๑	๕
มัธยมปีที่ ๖/๗	๓๘	๑๒
มัธยมปีที่ ๖/๘	๔๑	๑๓
รวม	๓๐๔	๕๔
รวมทั้งสิ้น	๘๕๕	๒๗๗

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม โดยมีขั้นตอนการสร้างและการตรวจสอบเครื่องมือ ดังนี้

๓.๓.๑ แบบสอบถาม

- ๑) ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บข้อมูลจากเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบความคิดในการสร้างแบบสอบถาม
- ๒) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและเอกสารการวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการแสดงความกตัญญู กตเวทิต์ที่พึงกระทำต่อมารดาบิดาของนักเรียนโรงเรียนตะพานหิน อำเภอตะพานหิน จังหวัดพิจิตร โดยพิจารณาถึงรายละเอียดต่าง ๆ เพื่อให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนดไว้
- ๓) ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
- ๔) สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- ๕) นำเสนอร่างแบบสอบถามต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิชา นิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขซึ่งเป็นการหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)
- ๖) นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากรที่มีลักษณะใกล้เคียงกลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา
- ๗) จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับจริง และนำไปแจกกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย
- ๘) รวบรวมแบบสอบถาม แล้วนำมาวิเคราะห์

๓.๓.๒ ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้ศึกษาพัฒนาขึ้นตามกรอบแนวคิดที่เกี่ยวกับ การแสดงความกตัญญู กตเวทิต์ที่พึงกระทำต่อมารดาบิดาของนักเรียน

โรงเรียนตะพานหิน อำเภอตะพานหิน จังหวัดพิจิตร เพื่อใช้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น ๓ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ สอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน ๓ ข้อ ลักษณะของคำถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ ๒ สอบถามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการแสดงความกตัญญูต่อเวทีที่พึงกระทำต่อมารดาบิดาของนักเรียน โรงเรียนตะพานหิน อำเภอตะพานหิน จังหวัดพิจิตร มี ๕ ด้าน ได้แก่ (๑) บุตรที่เราเลี้ยงมาแล้วจักเลี้ยงเรา (๒) บุตรจักช่วยทำกิจของเรา (๓) วงศ์ตระกูลจักดำรงอยู่ได้นาน (๔) บุตรจักปฏิบัติตนให้สมควรรับทรัพย์มรดกไว้ (๕) เมื่อเราทั้งสองตายไป บุตรจักทำบุญอุทิศให้ จำนวน ๓๐ ข้อ

ลักษณะของแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า(Rating Scale) ตามวิธีการของลิเคิร์ต (Likert Scale) แบ่งระดับในการวัดออกเป็น ๕ ระดับ โดยกำหนดค่าระดับ ดังนี้

คะแนน ๕ หมายถึง ความคิดเห็นที่มีต่อคุณภาพบริการ อยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนน ๔ หมายถึง ความคิดเห็นที่มีต่อคุณภาพบริการ อยู่ในระดับมาก

คะแนน ๓ หมายถึง ความคิดเห็นที่มีต่อคุณภาพบริการ อยู่ในระดับปานกลาง

คะแนน ๒ หมายถึง ความคิดเห็นที่มีต่อคุณภาพบริการ อยู่ในระดับน้อย

คะแนน ๑ หมายถึง ความคิดเห็นที่มีต่อคุณภาพบริการ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

สำหรับวัดค่าตัวแปรทั้งหมด โดยได้ให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อคำถามที่เป็นข้อคำถามเชิงบวก (Positive) ที่สร้างขึ้นจำนวน ๓๐ ข้อ โดยกำหนดการวัดค่าตัวแปรซึ่งเป็นการแปลความหมายค่าเฉลี่ยของแบบสอบถาม โดยใช้หลักทางคณิตศาสตร์ ๐.๕๑ ขึ้นไปปัดเป็นเลขจำนวนเต็ม เกณฑ์ที่ใช้เป็นดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง ๔.๕๑ – ๕.๐๐ หมายถึง มีความเห็นด้วยในระดับมากที่สุด

ค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง ๓.๕๑ – ๔.๕๐ หมายถึง มีความเห็นด้วยในระดับมาก

ค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง ๒.๕๑ – ๓.๕๐ หมายถึง มีความเห็นด้วยในระดับปานกลาง

ค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง ๑.๕๑ – ๒.๕๐ หมายถึง มีความเห็นด้วยในระดับน้อย

ค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง ๑.๐๐ – ๑.๕๐ หมายถึง มีความเห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด^๔

^๔ รศ. ดร. สมชัย วงษ์นาค และรศ. ดร. ทวนทอง เขาวงกตพิงส์, เอกสารประกอบการสอนวิชาการวิจัย, (ไม่ปรากฏสถานที่พิมพ์, ๒๕๕๑), หน้า ๒๒๕.

ตอนที่ ๓ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ ความคิดเห็นต่อ การแสดง ความกตัญญูตเวทีที่พึงกระทำต่อมารดาบิดาของนักเรียน โรงเรียนตะพานหิน ซึ่ง เป็นลักษณะเป็น คำถามปลายเปิด

๓.๓.๓ การตรวจสอบและหาคุณภาพของเครื่องมือ

การหาคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

๑. ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ศึกษานำมาประกอบการสร้างเครื่องมือซึ่งคือ แบบสอบถาม

๒. หาความเที่ยงตรง (Validity) โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จ เสนอประธาน และกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอความเห็นชอบและนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญแล้วนำมา ปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมจำนวน ๓ ท่าน ประกอบด้วย

๒.๑) ผศ.ดร.วรกฤต เกื่อนช้าง

อาจารย์ประจำบัณฑิตศึกษา

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒.๒) ดร.ศุภญ์ แพงทรัพย์

อาจารย์ประจำภาควิชาปรัชญา

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒.๓) ดร.สุนทร สุขทรัพย์ทวีผล

อาจารย์ประจำบัณฑิตศึกษา

วิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราช

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

เพื่อพิจารณาทั้งในด้านเนื้อหาสาระและโครงสร้างของคำถาม ตลอดจนภาษาที่ใช้และ ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Item-Objective Congruency Index : IOC) โดยได้ค่า IOC ตั้งแต่ ๐.๕ ขึ้นไปทุกข้อซึ่งเครื่องมือการ วิจัยฉบับนี้ได้ค่า IOC ระหว่าง ๐.๕ - ๑.๐๐ ทุกข้อ ซึ่งถือว่าเครื่องมือใช้ได้

๓. หาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนชั้นมัธยมโรงเรียนเทศบาล ๒ อำเภอตะพานหิน จังหวัดพิจิตร ที่ ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน ๓๐ คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีการหาค่า

สัมประสิทธิ์แอลฟา (α coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค(Cranbach)^๕ ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ ๐.๘๓๕

๔. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอความเห็นชอบและจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้แจกกลุ่มตัวอย่างจริงในการวิจัยต่อไป

๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอน ดังนี้

๑) ขอนหนังสือจากผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา พุทธศาสนามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ พุทธชินราช ถึง ผู้อำนวยการโรงเรียนตะพานหิน อำเภอตะพานหิน จังหวัดพิจิตร เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามจากประชากรกลุ่มตัวอย่างในพื้นที่

๒) นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในพื้นที่โรงเรียนตะพานหิน อำเภอตะพานหิน จังหวัดพิจิตร จำนวน ๒๗๗ ชุด และเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง แล้วนำมาตรวจสอบความถูกต้อง ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ทั้งหมดจำนวน ๒๗๗ ชุด คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ของจำนวนแบบสอบถามทั้งหมด

๓) นำข้อมูลที่ได้นำไปวิเคราะห์และประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ต่อไป

๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๕.๑ การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม

๑. นำแบบสอบถามทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ความถูกต้อง ในการตอบแบบสอบถามแล้วนำมาคัดเลือกฉบับที่สมบูรณ์เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยการบันทึกคะแนนแต่ละข้อของแต่ละคนลงในแบบลงรหัส (Coding Form)

๒. ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์

^๕ สีน พันธุ์พินิจ, เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์, (กรุงเทพมหานคร : บริษัททุนพิบัติสซิง จำกัด, ๒๕๔๗), หน้า ๑๔๑.

๓. การวิเคราะห์ข้อมูล

๑) ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

๒) การแสดงความกตัญญูต่อเวทีที่พึงกระทำต่อมารดาบิดาของนักเรียน โรงเรียน ตะพานหิน อำเภอตะพานหิน จังหวัดพิจิตร วิเคราะห์โดยใช้ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (Standard Deviation) ของคะแนนจากการตอบแบบสอบถาม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ - ๖ โรงเรียนตะพานหิน อำเภอตะพานหิน จังหวัดพิจิตร

แปลความหมายของค่าเฉลี่ยโดยยึดเกณฑ์^๖ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย ๔.๒๑ – ๕.๐๐ กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย ๓.๔๑ – ๔.๒๐ กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ มาก

ค่าเฉลี่ย ๒.๖๑ – ๓.๔๐ กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย ๑.๘๑ – ๒.๖๐ กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ น้อย

ค่าเฉลี่ย ๑.๐๐ – ๑.๘๐ กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ น้อยที่สุด

สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพื่อบรรยายข้อมูลทั่วไป

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิด (Open ended Question) วิเคราะห์โดยใช้ เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis Technique) ประกอบบริบท นาเสนอเป็นความเรียง ประกอบตาราง

^๖ สีน พันธุ์พินิจ, เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์, (กรุงเทพมหานคร : บริษัททุนพัฒนาศึกษา จำกัด, ๒๕๔๗), หน้า ๑๕๒.